

Ein trwyedd am byth  
Ewyllys, bodeg fach neu farw, yn gadael o eich troed ar  
ystyried Gwaddol Byw - byddai rhodd yn eich

natur eraill  
Gwifroddolwr - yma neu yn un o 35+ o warhodfeydd  
Dod yn aelod am ddim ond ychydig bunoedd bob mis

os yw hy'n bosib.  
grefnogaeth ein haledau a thodolion eraill. Llof sy'n dibynnu ar  
Rydyn ni'n elusen annibynnol, leol sy'n dibynnu ar

gwylt ffynnu a ble all pob fyw bywydau fy iachus a hapsus.  
gynefinedd rhwng er mwyn cyflawni trwyedd ble all fywsltu  
chymunedau rhydm yn anelu i after, all gweu ac algyfsltu  
Cymru. Trwy weithio gyda thrifediannwr, rheolewr a  
sydd yn cael eu rheoli gan Mwmddiriedolaeth Natur Gogledd  
Un o mwy na 30 Gwarchodfa Natur sydd yn berchen i, neu

## Da ni angen eich cefnogaeth!



in our landscape forever  
whether small or large, would leave your footprint  
Consider a Living Legacy - a gift in Your Will.

35+ other nature reserves  
Volunteer - whether here or at one of our  
Become a member for just a few pounds a month

You can.  
We are an independent, local charity, reliant on the support  
of our members and other donations. Please help us if

This nature reserve is one of more than 30 owned or  
managed by North Wales Wildlife Trust. By working with  
habitats to achieve a landscape where wildlife can flourish  
and people can lead happier and healthier lives.  
We are an independent, local charity, reliant on the support  
of our members and other donations. Please help us if

## We need Your Support!

### Countryside Code

Please follow the Countryside Code and always  
remember to:

#### Respect other people

- Consider the local community and other people  
enjoying the outdoors
- Give wild animals, livestock and horses plenty of  
space, especially when they are with their young
- Leave gates and property as you find them
- Keep to marked paths and trails

#### Protect the natural environment

- Leave no trace of your visit and take your litter home
- Keep dogs on leads and always clear up after them
- Never pick or uproot plants

#### Enjoy the outdoors

- Plan ahead and be prepared
- Follow advice and local signs

### Y Cód Cefn Gwlad

Dilynwch y Cód Cefn gwlad a cofiwr y canlynol:

#### Parchwch bobl eraill

- Ystyriwr y gymuned leol a'r bobl eraill sy'n  
mwynhau'r awyr agored
- Gadewch ddigion o le rhynoch a'r anifeiliaid gwyllt, y  
da byw a chffylau, yn enwedig pan maent hefo'u ifanc
- Gadewch bob giât ac eiddo fel rydych yn eu canfod nhw
- Cadwch at y llwybrau a thraciau sydd wedi eu dynodi

#### Gwarchodwch yr amgylchedd naturiol

- Peidiwrch â gadael unrhyw olion o'ch ymwelliad ac  
ewch â'ch sbwriel adref hefo chi
- Cadwch gŵn ar dennyn a chofiwch glirio ar eu holau
- Peidiwrch byth â chasglu na diwrreiddio planhigion

#### Mwynhewch yr awyr agored

- Cylluniwrch o flaen llaw a byddwrch yn wyladwrus
- Dilynwrch gyngor ac arwyddion lleol



### Location / Lleoliad



Take the road out of Penrhynedraeth towards Pont Briwet (the bridge over the River Dwyryd to Harlech). Take the first road into Cooke's Industrial Estate, following it for approximately 80m to the reserve gates. Parking can be found either here (SH 616 388) or further down the road towards Pont Briwet (SH 618 384). **OS Explorer Map OL18**

Dilynwrch y ffodd allan o Benrhynedraeth am  
Bont Briwet (y bont dros Afon Dwyryd am Harlech).  
Dilynwrch y ffodd gyntaf i Stad Ddiwydiannol Cooke,  
gan ei dilyn am tua 80m at giatiau'r warchodfa. Mae  
posib parcio yma (SH 616 388) neu ymhellach i lawr y  
ffodd tuag at Bont Briwet (SH 618 384).  
**Map Explorer OS OL18**



**North Wales  
Wildlife Trust**  
Ymddiriedolaeth Natur  
Gogledd Cymru

[www.northwaleswildlifetrust.org.uk](http://www.northwaleswildlifetrust.org.uk)



North Wales Wildlife Trust

Llys Garth,  
Garth Road, Bangor,  
Gwynedd, LL57 2RT

01248 351 541

[info@northwaleswildlifetrust.org.uk](mailto:info@northwaleswildlifetrust.org.uk)

Registered Charity Number: 230772 / Company Number 773995

teineuo a coedlannu pan fydd rhaid  
gydag oedran a strwythur amrywiol drwy eu  
natanol yn yr ardal oedd i'r coed a dwyfwr  
ymddiriedolaeth Natur yn gadael i'r coed a dwyfwr  
safle oherwydd y pergel o ddn, fell y mae'r  
prysgwyl dyddia llaw.

Yn hanerwyd, ciliwyd llystyflant  
yn cael eu cadw ar aghor drwy bort a chiltri  
nythu, ac mae'r ardal oedd o laeswelltr a rhoedd  
chynnal a chadw hanesyddol, monitor bocys nwythu a  
amddiffyn yr ystumod sydd yn helpu gyda  
Mae tim brwd o wrifoddwr ymddiriedolaeth  
ac ar warchod hanes ddiwydianol y safle.

Mae'r gwas yn y fan yma'n canolbwyntio'n  
benaf ar gynnal yr amrywiaeth o gynfeinodd  
Mae'r gwas yn y fan yma'n canolbwyntio'n

### Rheoli Bywyd Gwyllt



structure - thinning and coppicing where appropriate.  
Historically, the site was stripped of vegetation  
manual scrub clearance.

Whilst the areas of grassland and some  
monitors nest boxes and maintain footpath  
access. Project bats roosting in the heritage  
buildings, of the site. A dedicated volunteer team help  
of habitats and protecting the industrial heritage  
work here focuses on maintaining the variety

### Managing for Wildlife



**GWARCHODFA NATUR  
Gwaith Powdwr**

NATURE RESERVE



PAT WARING

[www.northwaleswildlifetrust.org.uk](http://www.northwaleswildlifetrust.org.uk)

## Explosive past, wild future ...

From 1865 until 1995 this site was world-renowned for its explosives industry, producing 17 million grenades during the Second World War! The Wildlife Trust took over the site when it was decommissioned – since then, it's nature that has exploded ...

Today, the woodland provides homes to nesting redstarts and pied flycatchers – and, on a summer day, the grassy glades are great places to spot butterflies and wildflowers. The heathland that covers the higher ground hides secretive nightjars and basking reptiles: four of the six UK reptile species can be found here. The site's industrial past has provided perfect habitats for its most significant residents, the lesser horseshoe bats, who make their homes in the old buildings and tunnels.

## Gorffennol Ffrwydrol, dyfodol gwylt ...

Rhwng 1865 ac 1995, roedd y safle yma yn fydd-enwog am ei ddiwydiant ffrwydron yn cynhyrchi 17 miliwn grenâd yn ystod yr Ail Ryfel Byd! Daeth yr Ymddiriedolaeth Natur yn berchen ar y safle pan gafodd ei ddigomisiynu – ers hynny, natur sydd wedi ffrwydro yma ...

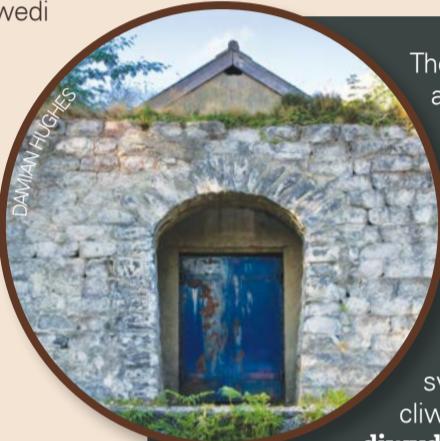
Heddiw, mae'r coetir yn gartref i nythod o tingoch a'r gwybedog brith ac, ar ddiwrnod o haf, mae'r llennyrch glaswellt yn llefydd gwyth i weld glöynnod byw a blodau gwylt. Mae'r rhostir ar y tir uwch yn fan cuddio i'r troellwr mawr cyfrinachol ac i ymlusgaiad yn torheulo: mae pedwar allan o'r chwe rhwogaeth o ymlusgaiad yn y DU i'w gweld yma. Mae gorffennol diwydiannol y safle wedi darparu cynefinoedd perffaith ar gyfer ei drigolion mwyaf arwyddocaol, ystlumod pedol lleiaf, sy'n gwneud eu cartref yn yr hen adeiladau a thwnelau.

In partnership with / Mewn partneriaeth â:



Stop by either of the ponds in the summer and spend some time watching the colourful **dragonflies**. These voracious airborne hunters can have a top speed of 25-30mph.

Oedwch wrth un o'r ddua bwll yn yr haf a threulio amser yn gwylio'r **gweision y neidr** liwgar. Mae'r helwyr awyr barus yma'n gallu teithio ar gyflymder o 25-30 milltir yr awr.



DAMIAN HUGHES

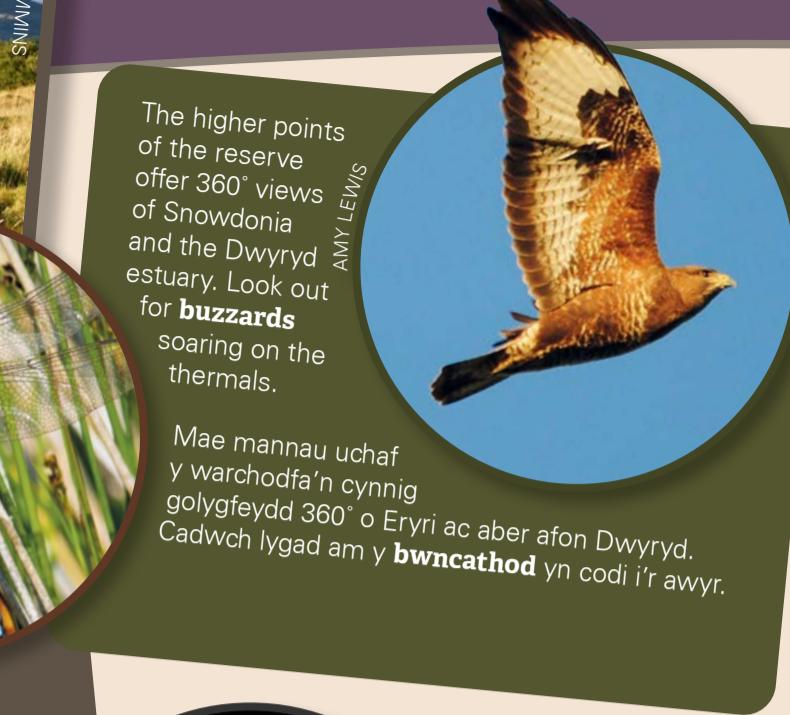
The few buildings that remain at the site give us tantalising clues to its **incredible industrial past**. As you explore today's peaceful footpaths, try to imagine the commotion of the reserve's previous incarnation.

Mae'r ychydig o adeiladau sydd ar ôl ar y safle'n rhoi clliawiau amlwg i ni am ei **orffennol diwydiannol anhygoel**. Wrth archwilio'r llwybrau troed tawel erbyn heddiw, ceisiwch ddychmygu'r holl brysurdeb oedd yma yn oes flaenorol y warchodfa.



Very few places offer such a lovely evening stroll on a warm night. Moths abound, with over 130 species caught in a single night, and provide dinner both for the **bats** and the even more elusive nightjar.

Ychydig iawn o lefydd sydd yn rhoi cyfle i chi fynd am dro hamddenol braff ar noson gynnes. Mae yma lawer o wyfynod, gyda tros 130 o rywogaethau wedi eu dal mewn un noson! Mae rhain yn darparu cinio i'r **ystlumod** a'r troellwr mawr swill.



The higher points of the reserve offer 360° views of Snowdonia and the Dwyryd estuary. Look out for **buzzards** soaring on the thermals.

Mae mannau uchaf y warchodfa'n cynnig golygfeydd 360° o Eryi ac aber afon Dwyryd. Cadwch lygad am y **bwncathod** yn codi i'r awyr.

## Key / Canllaw

P	Parking / Parcio	E	Entrance / Mynediad	*	Viewpoint / Golyfa
	Deciduous / Coll-ddail		Reeds / Brwyn		
— Reserve boundary / Terfyn y warchodfa					Permissive path / Llwybr canitaol
	Grassland / Glaswelltir		Open water or brackish water / Dŵr agored neu dŵr led hallt		
	Deciduous woodland / Coetir colddail		Heathland / Rhostir		

### Access and safety

The majority of the site has tracks that are useable by pushchairs and wheelchairs, and disabled visitors are also able to get their vehicles on to the site with prior arrangement. Upland tracks are rough, steep and contain steps. Areas of open water are often deeper than they look.

### Mynediad a diogelwch

Mae traciau ar y rhan fwyaf o'r safle ac maent yn hwylus i gadeiriau gwthio a chadeiriau olwyn, ac mae ymwelwyr anabl yn gallu mynd â'u cerbydau ar y safle hefyd, drwy drefniant ymlaen llaw. Fodd bynnag, mae traciau'r ucheldir yn arw a serth ac mae stepiau arnynt. Mae ardal oedd o ddŵr agored yn aml yn medru bod yn ddyfnach na maent yn edrych.

